

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 8Csp/64/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200908
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8519200908.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, pr. zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majernikova 3/A, 841 05 Bratislava proti žalovanému: F. X., nar. X.X.XXXX, bytom F. XX, XXX XX S., občan SR, pr. zast.: JUDr. Marta Konkoľová, advokátka, Jarmočná 79, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o zaplatenie 153,00 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 153,- eur, úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 153,- eur od 19.11.2016 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Súd v y h l a s u j e zmluvnú podmienku v bode 3 zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 3.7.2015 v znení „Spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,00 eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu“ za neprijateľnú.

IV. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 34,34 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 153 eur, odplaty vo výške 70 eur, zmluvnej pokuty vo výške 33 eur, poplatkov za upomienky vo výške 210 eur, zmluvného úroku vo výške 68,80 % ročne zo sumy 250 eur od 3.7.2015 do 3.8.2015, zo sumy 209 eur od 4.8.2015 do 20.11.2015, zo sumy 168 eur od 21.11.2015 do 18.11.2016 a zo sumy 153 eur od 19.11.2016 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 238 eur od 4.7.2016 do 18.11.2016 a zo sumy 223 od 19.11.2016 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 3.7.2015 uzavretej podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytol žalovanému úver vo výške 250 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo predstavuje spolu sumu 242 eur, teda spolu mal vrátiť sumu 492 eur do 3.7.2016. Pre prípad, že žalovaný neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve, sa žalovaný podľa Všeobecných podmienok zaviazal uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok, čím porušil ustanovenia zmluvy a stratil výhodu splátok, vyzval ho žalobca na úhradu jeho záväzku. V zmysle Všeobecných podmienok sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku sumu 30 eur. Žalovanému bolo zaslaných spolu 7 upomienok, teda je povinný

uhradiť žalobcovi sumu 210 eur. Žalovaný doposiaľ uhradil 97 eur. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol žalobe vyhovieť.

3. K žalobe pripojil listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 3.7.2015, Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru (ďalej aj „VP“) a výpis z obchodného registra.

4. Na výzvu súdu na spresnenie skutočností ohľadom toho, kedy a aké sumy žalovaný uhradil na splatenie úveru, na vyjadrenie sa k možnosti posúdenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov, ku skutočnosti, že uplatňované sankcie prevyšujú maximálnu možnú výšku sankcií, ako aj k možnosti posúdenia ustanovenia o poplatkoch za neprijateľnú podmienku, právny zástupca žalobcu ani žalobca žiadnym spôsobom nezareagovali.

5. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení k žalobe namietol neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy a neposúdenie schopnosti splácať úver. K neplatnosti zmluvy uviedol, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a rovnako o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, teda je potrebné na ňu aplikovať jednak ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Namietol, že žalobca nesprávne do celkových nákladov zahrnul iba sumu 70 eur, na základe čoho uviedol v zmluve ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej aj „RPMN“) vo výške 28%. Žalobca však do celkových nákladov nezahrnul aj úrok vo výške 172 eur, ktorý mal byť započítaný do celkových nákladov v zmysle § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z.. RPMN preto mala činiť 96,80 % a nie 28 %. S poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka preto považoval zmluvu za neplatnú. Pri neplatnej zmluve došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom od poskytnutia peňažných prostriedkov uplynulo viac ako 3 roky, čím došlo k uplynutiu objektívnej 3-ročnej premlčacej lehoty. Žalovaný preto vzniesol aj námietku premlčania. Zmluvu považoval za neplatnú aj z dôvodu, že úrok prevyšuje podstatne (viac ako 7-násobne) priemernú úrokovú sadzbu z úverov poskytnutých v danom období. K absencii obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol, že v zmluve nebol uvedený druh spotrebiteľského úveru, doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti, RPMN a celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť a výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Vzhľadom na ust. § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. je preto potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na záver namietol hrubé porušenie odbornej starostlivosti žalobcu pri skúmaní bonity žalovaného, keďže žalobca nepreukázal, aby akýmkoľvek spôsobom skúmal jeho schopnosť splácať úver, v dôsledku čoho je úver taktiež potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. Navrhol preto žalobu zamietnuť a zaviazat' žalobcu na náhradu trov konania.

6. K svojmu vyjadreniu pripojil prehľad priemerných úrokových sadzieb za rok 2015.

7. Žalobca v replike nesúhlasil s námietkami žalobcu. Uviedol, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere je možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, ak dôjde k naplneniu dôvodov ustanovených v § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je uvedená v zmluve, a to v bode 3 zmluvy, z ktorého vyplýva, že dlžník mal uhradiť celú dlžnú sumu v jednej splátke. Rovnako v bode 3 zmluvy o úvere je obsiahnutý aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne splatnosti poskytnutého úveru. Zmluva preto nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov. Vzorec na výpočet RPMN je uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a to v súlade s prílohou č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. S poukazom na § 53 odsek 6 Občianskeho zákonníka a § 1a ods. 1 a § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyslovil názor, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. Mal preto za to, že RPMN uvedená v zmluve bola vypočítaná správne a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ďalej poukázal na skutočnosť, že žalovaný mal možnosť do 14 kalendárnych dní odstúpiť od zmluvy o spotrebiteľskom úvere ak mal za to, že je pre neho nevýhodná, čo však nevyužil. Žalovaný svoju vôľu uzavrieť zmluvu potvrdil svojím podpisom. Žalobca ďalej uviedol, že vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa, pričom poukázal na jedno rozhodnutie súdneho dvora Európskej únie a definíciu priemerného spotrebiteľa. Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Mal za to, že úroková sadzba spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom, a preto zmluvu nemožno považovať za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho

zákonníka. Na záver vyslovil názor, že na určenie zmluvy za bezúročný a bez poplatkov nie je splnený žiaden predpoklad uvedený žalovaným.

8. Žalovaný sa k replike žalobcu v určenej lehote nevyjadril.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal strany sporu a ich právnych zástupcov, žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčasť z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a súhlasil s konaním pojednávania aj v ich neprítomnosti. Žalovaný sa pojednávania taktiež nezúčastnil, jeho neúčasť ospravedlnil jeho právny zástupca s tým, že žalovaný súhlasí s prejednaním veci aj v jeho neprítomnosti. Súd preto prejednal vec aj v neprítomnosti strán sporu a právneho zástupcu žalobcu.

10. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní trval na doterajších vyjadreniach a navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Zdôraznil najmä námietku premlčania a nesúhlasil tiež s názorom žalobcu, že úrok nie je odplatom v zmysle nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Úver preto považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na záver trval na tom, že zmluva je neplatným právnym úkonom z dôvodu podstatného prekročenia pri uvedení RPMN, čo spôsobuje režim bezdôvodného obohatenia a takýto nárok je potom aj premlčaný.

11. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi doloženými stranami sporu ako sú uvedené vyššie (v bode 3 a 6 tohto odôvodnenia) a súhrnnými informáciami o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2015, ktorý dôkaz zabezpečil súd, zistil tento skutkový stav:

12. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 3.7.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému sumu vo výške 250 eur, ktoré mal splatiť spolu s odplatom vo výške 70 eur, úrokom spojeným so spotrebiteľským úverom vo výške 68,80 % z poskytnutej istiny vo výške 172 eur, teda spolu sumu 242 eur. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej aj „RPMN“) bola v zmluve uvedená vo výške 28 %, priemerná RPMN vo výške 25,88 %. Celkovú sumu vo výške 492 eur sa podľa zmluvy zaviazal žalovaný uhradiť do 3.7.2016. Doba trvania zmluvy a konečná splatnosť úveru podľa zmluvy bola dohodnutá na 3.7.2016. V zmluve bola dohodnutá aj zmluvná pokuta pre prípad neuhradenia celkovej čiastky úveru v lehote splatnosti vo výške 33 eur a záväzok žalovaného uhradiť za každú upomienku sumu 30 eur. Žalovaný podľa tvrdenia v žalobe, ktoré nebolo popreté, uhradil doposiaľ spolu sumu 97 eur.

13. Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

16. Podľa § 2 písm. a), b), d), g) a i) zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov

patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

17. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

20. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

21. Podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku

26. Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

28. Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

29. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.6.2014, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

30. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Podľa § 3a ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.7.2010, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

32. Podľa § 3a ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.7.2010, za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

33. Podľa § 3a ods. 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.7.2010, ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.

34. Žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pri ktorej žalobca vystupoval v rámci predmetu svojho podnikania, kým žalovaný vystupoval ako fyzická osoba nepodnikateľ uspokojujúca svoje osobné potreby, teda ako spotrebiteľ. Skutočnosť, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, medzi stranami ani nebola sporná.

35. Žalovaný v priebehu konania namietal neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v tej súvislosti premičanie nároku, absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy a neposúdenie schopnosti splácať úver

36. Neplatnosť zmluvy žalovaný odôvodňoval nesprávnym uvedením RPMN v jeho neprospech, ako aj vysokým úrokom oproti priemerným sadzbám pri porovnateľných úveroch. Pri spotrebiteľských úveroch je potrebné rozlišovať možné následky, ktoré vznikajú pri absencii príp. nesprávnom uvedení obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že RPMN v zmluve nebola uvedená správne. V danom prípade je v zmluve uvedená výška RPMN na úrovni 28 %. RPMN vyjadruje percentuálne celkové náklady spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom, pričom do celkových nákladov sa započítavajú všetky náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Ak podľa zmluvy bol dohodnutý úrok vo výške 68,80 % ročne z poskytnutej sumy, pričom termín konečnej splatnosti bol dohodnutý o rok od uzavretia zmluvy, nemôže byť RPMN nižšia, ako je dohodnutý úrok, keďže úrok je jednou z hlavných položiek započítaných do celkových nákladov spotrebiteľa. Z cit. § 2 písm. g) a i) zák. č. 129/2010 Z.z. jednoznačne vyplýva, že RPMN vyjadruje percentuálne vyjadrenie celkových nákladov spotrebiteľa, ktoré predstavujú všetky náklady spojené so spotrebiteľským úverom vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti

so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe. Je evidentné, že celkové náklady spotrebiteľa a následný výpočet RPMN sa uvádzajú v čase podpisu zmluvy, kedy spotrebiteľ ešte zväčša peňažné prostriedky nemá k dispozícii. Je tiež bežnou praxou, že pri poskytovaní úveru dlžník neplatí obratom úrok a tento platí väčšinou spolu so splácaním úveru v splátkach. Konštrukcia výpočtu RPMN a uvádzania celkových nákladov spotrebiteľa pri spotrebiteľskom úvere (ako aj odplaty) však vychádza z toho, že tieto údaje sa uvádzajú už v predložennom návrhu zmluvy a vypočítajú sa z údajov zmluvy, aj keď ešte práva a povinnosti zo zmluvy ešte nevznikli. Uvedené má za cieľ stanoviť objektívny ukazovateľ, vďaka ktorému si spotrebiteľ vie ľahko porovnať ponuky viacerých veriteľov. Za tohto stavu bola RPMN nepochybne uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, čo však nespôsobuje neplatnosť zmluvy o úvere, ale v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z. to spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru.

37. Žalovaný namietal neplatnosť zmluvy aj z dôvodu vysokého úroku z úveru, ktorý bol v zmluve o úvere dohodnutý vo výške 68,80 %. Priemerná úroková sadzba porovnateľných úverov (od 1 do 5 rokov) v obchodných bankách v čase poskytnutia zmluvy podľa štatistiky zverejnenej Národnou bankou Slovenska (na webovej stránke <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-uvery>) bola 10,29 % ročne. V čase uzavretia zmluvy primeranosť odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov upravoval § 53 ods. 6 OZ tak, že táto odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Bez poplatkov, ktoré sprevádzali podpis zmluvy, odplatu tvorí v podstate len úrok z úveru. Úrok vo výške prevyšujúcej viac ako 600% priemer úrokových sadzieb možno podľa názoru jednoznačne považovať za odplatu podstatne prevyšujúcu obvykle požadovanú odplatu (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 3/2011 z 28.9.2011). Takúto odplatu súd považuje za dohodnutú v rozpore s § 53 ods. 6 OZ, čiže v rozpore so zákonom. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu ohľadne odplaty a jej výpočtu súd považuje za potrebné uviesť, že z jednoduchého gramatického výkladu cit. § 1 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. je zrejmé, že úrok je súčasťou odplaty, teda úrok musí byť do odplaty započítaný. V tomto smere súd poukazuje na argumentáciu v predošlom odseku ohľadom výpočtu RPMN, ktorá platí aj pri odplate, teda že táto má byť údajom slúžiacim na porovnanie výhodnosti ponúk viacerých veriteľov a preto je potrebné, aby sa údaje o nej vypočítali z údajov uvedených v zmluve, aj keď ešte ani nebola podpísaná zmluva. V danom prípade je v zmluve o úvere jednoznačne upravený aj úrok z úveru ako jedna z podstatných náležitostí zmluvy o úvere, preto bolo potrebné aj tento úrok započítať do odplaty. Výklad prezentovaný žalobcom považoval súd za účelový výklad, ktorý obchádza cit. § 1 ods. 1 nar. vlády 87/1995 Z.z.

38. Súd teda dospel k záveru o tom, že úrok dohodnutý v zmluve ako podstatná zložka odplaty (v danom prípade v podstate jediná) je neprimeraný a podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posúdení následku tejto okolnosti však súd dospel pri preferencii výkladu v prospech platnosti právneho úkonu k záveru, že neplatná je iba dohoda v časti úrokov z úveru v zmysle cit. § 39 OZ a nie celá zmluva. Súd pritom vychádzal aj zo skutočnosti, že ak od začiatku bolo potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí, mal žalovaný od počiatku právneho vzťahu uhradiť iba požičanú sumu bez úroku.

39. Žalovaný ďalej namietal absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Po preskúmaní zmluvy súd dospel k záveru, že druh spotrebiteľského úveru je uvedený v bode 1. zmluvy (bezúčelový spotrebiteľský úver), doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti v bode 3 (2. odsek) zmluvy, pričom strany si dohodli splatiť dlžnú sumu najneskôr do 3.7.2016, teda žalovaný mohol uhradiť celý dlh jednou splátkou (čo nie je vylúčené). Súd preto mal za to, že tieto náležitosti v zmluve boli uvedené. Pokiaľ ide o RPMN, táto bola uvedená nesprávne z dôvodov vyššie uvedených a z tohto dôvodu súd považuje zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov.

40. Žalovaný namietal aj nepreukázanie skúmania jeho bonity. Po preskúmaní zmluvy o úvere súd dospel k záveru, že skutočne ani zo zmluvy ani z iných dôkazov predložených žalobcom nevyplýva, či vôbec, ako a v akom rozsahu skúmal žalobca bonitu žalovaného. K tejto námietke sa žalobca ani žiadnym spôsobom nevyjadril. Za tohto stavu súd dospel k záveru, že išlo o hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zo strany žalobcu, čo je ďalší dôvod, pre ktorý je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle cit. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z..

41. Žalovaný namietal aj premlčanie nároku vychádzajúc z neplatnosti zmluvy, kedy nastupuje režim bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na vyššie uvedené východiská a názory súd dospel k záveru, že zmluva o úvere bola uzavretá platne, ale úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a v prípade, ak by nenastúpila sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, za neplatnú je potrebné považovať iba časť zmluvy týkajúcu sa úrokov z úveru. Za tohto stavu je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi iba sumu, ktorú si požičal po odpočítaní jeho úhrad na základe uzavretej zmluvy, teda zo zmluvného záväzku, nie z dôvodu bezdôvodného obohatenia, teda z mimozmluvného záväzku. Premlčacia doba za tohto stavu začala plynúť deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru, teda od 4.7.2016. Žaloba bola elektronicky odoslaná dňa 2.7.2019, teda v rámci všeobecnej 3-ročnej doby v zmysle § 101 Obč. zákonníka, ktorá sa na daný prípad vzťahuje. Súd preto dospel k záveru, že nárok žalobcu v časti, v ktorej ho súd posúdil za dôvodný, nie je premlčaný.

42. Za tohto stavu má žalobca nárok iba na vrátenie poskytnutej istiny, resp. jej zostatku po čiastočnej úhrade (čiastočných úhradách) dlžníka, nie však na zaplataenie odplaty a úroku z úveru. V danom prípade podľa žaloby žalovaný doposiaľ uhradil sumu 97 eur, teda zostatok istiny predstavuje sumu 153 eur.

43. K zmluvnej pokute súd udáva, že táto bola dohodnutá priamo v zmluve, a to vo výške 33 eur. Vo vzťahu k poskytnutej sume úveru samotná zmluvná pokuta síce neprekračovala maximálne sankcie v zmysle cit. § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., avšak citované § 3a ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. stanovuje hornú hranicu všetkých sankcií uplatňovaných veriteľom proti dlžníkovi, ktorým je spotrebiteľ. Ako vyplýva zo žaloby, žalobca si voči žalovanému okrem zmluvnej pokuty vo výške 33 eur uplatnil aj poplatky za upomienky spolu vo výške 210 eur. Náklady spojené s upomienkou, zvlášť vo výške, ako si ju uplatnil žalobca, sú nepochybne sankciami za omeškanie dlžníka. Žalobca si teda celkovo uplatnil sankcie vo výške 243 eur, čo vo vzťahu k poskytnutému úveru vo výške 250 eur predstavuje 97,20 %. V zmysle cit. § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., celkové sankcie nesmú okrem iného prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. V čase uzavretia zmluvy bola úroková sadzba úroku z omeškania 5,05 %, trojnásobok tejto sumy predstavuje 15,15 %. Z uvedeného je zrejmé, že žalobcom uplatňované sankcie v čase podania žaloby viac ako 6-násobne prekročovali maximálne možné sankcie. Do toho pritom ešte neboli zahrnuté úroky z omeškania, s ktorými sankcie dosahujú viac ako 100 % poskytnutej istiny. Takúto výšku uplatňovaných sankcií, aj s prihliadnutím na skutočnosť, že zmluvu pripravoval žalobca, súd považoval za rozpornú s právnou úpravou prijatou na obmedzenie sankcií v spotrebiteľských vzťahoch, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov, preto dospel k záveru, že tieto sankcie sú v rozpore s právnymi predpismi v zmysle § 39 OZ, teda sú neplatné.

44. Navyše súd dospel k záveru, že poplatok za upomienku dohodnutý v zmluve o úvere vo výške 30 eur naplňa atribúty neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd pri tomto posúdení vychádzal z kritérií, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, a teda či táto nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). Občiansky zákonník deklaratórne vymenúva niektoré prípady neprijateľných podmienok, okrem iného aj neprimerané sankcie za porušenie povinností spotrebiteľa. Súd nespochybňuje účel upomienky, ktorá môže poslúžiť na pripomenutie porušenia povinností spotrebiteľa a nápravu tohto porušenia. Náklady za upomienky by však podľa názoru súdu nemali výrazne prevyšovať náklady spojené s jej vyhotovením a odoslaním. V opačnom prípade ide o skrytú sankciu. Poplatok za upomienku vo výške, ako bol dohodnutý v danom prípade (t.j. dosahujúci 12 % z poskytnutej istiny za 1 upomienku), spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Túto nerovnováhu umocňuje skutočnosť, že počet upomienok nie je, napriek jej nemalej výške, žiadnym spôsobom obmedzený. Veriteľ samozrejme má právo vyzývať dlžníka na úhradu dlžnej sumy, ale pri takejto výške za upomienku a neobmedzenom počte upomienok len samotné sankcie za upomienky môžu dosiahnuť nemalú sumu (ako tomu bolo aj v tomto prípade, keď výška nákladov za upomienky dosiahla sumu 210 eur, čo činí 84 % z poskytnutej istiny úveru). Ani skutočnosť, že cena za upomienku bola uvedená v zmluve nič nemení na uvedenom závere súdu, keďže zmluva o úvere bola formulárová a pripravená žalobcom, ktorý výšku nákladov za upomienku v zmluve určil a spotrebiteľ túto výšku nemohol ovplyvniť. Súd preto túto zmluvnú podmienku vyhlásil za neprijateľnú, ktorá je v dôsledku toho neplatná.

45. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd vyhovel žalobe v časti týkajúcej sa zaplataenia sumy 153 eur a úroku z omeškania tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku a zamietol žalobu v časti týkajúcej

sa zaplata odplaty, úroku z úveru, zmluvnej pokuty, poplatkov za upomienky a úroku z omeškania v časti, ako je uvedené nižšie.

46. Súd zaviazal žalovaného aj na zaplata úroku z omeškania v zmysle cit. právnych predpisov, pretože je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, a to vo výške zodpovedajúcej úprave platnej a účinnej v čase vzniku omeškania žalovaného. Žalobca si uplatňoval úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo súm a za obdobia, ako je to uvedené v bode 1 tohto odôvodnenia, pričom z prvej sumy si úrok z omeškania uplatňuje odo dňa nasledujúceho po konečnej splatnosti úveru a z poslednej dlžnej sumy od 19.11.2016. V danom prípade žalobcovi prislúchajú úroky z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB ku dňu 19.11.2016 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Keďže žalobca si úrok uplatnil v zákonnej výške, súd mu ho priznal, ale iba zo zvyšku istiny tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku, teda odo dňa, od ktorého žalobca požadoval úrok z omeškania z posledne uvedenej sumy do budúca, pretože žalobca nepreukázal, kedy a v akých výškach boli vykonané úhrady. V prevyšujúcej časti uplatnených úrokov z omeškania (t.j. zo sumy prevyšujúcej sumu 153 eur) súd žalobu zamietol.

47. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

48. Žalobca sa domáhal celkovo zaplata sumy 466 eur (istina, odplata, zmluvná pokuta a poplatky za upomienky), úspešný bol v časti týkajúcej sa zaplata istiny vo výške 153 eur, čo vo vzťahu k celkovo žalovanej sume predstavuje úspech v 32,83 %. Žalovaný bol úspešný v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá, teda v rozsahu 67,17 %. Po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán sporu bol žalovaný úspešný v 34,34 % a v tomto rozsahu mu súd priznal právo na náhradu trov konania voči žalobcovi. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.